

KØBENHAVNS KOMMUNE

Økonomiforvaltningen

Center for Økonomi

NOTAT

Til ØU

04-06-2015

Sagsnr.
2014-0055664

Orientering til ØU i sagen om gensidig forsørgerpligt

Dokumentnr.
2014-0055664-2

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har i vedlagte notat orienteret Beskæftigelses- og Integrationsudvalget om status for sagen om gensidig forsørgerpligt.

Sagsbehandler
Anders Boe Rayce

Med kontanthjælpsreformen blev der fra 1. januar 2014 indført gensidig forsørgelsespligt for samlevende. Ved en gennemgang af kommunens sager på området har det, som i en række andre kommuner, vist sig, at der i en del sager er foretaget processuelle fejl i sagsbehandlingen.

I løbet af maj 2015 har revisionsfirmaet Ernst & Young foreløbig opgjort efterbetalingsbeløbene i de enkelte sager til 22,8 mio. kr. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen sender afgørelser om efterbetaling af ydelse og udbetaler beløbet til de berørte borgere i juni 2015.

I aftalen om overførselssagen for 2014-2015 fremgår det, at i tilfælde af, at kontanthjælpen til de berørte skal efterbetales, kan det ske med finansiering fra puljen til uforudsete udgifter.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen udarbejder indstilling til Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets møde den 22. juni om at håndtere finansieringen af sagen fra puljen til uforudsete udgifter, jf. aftalen om overførselssagen fra 2014-2015. Indstillingen forventes oversendt til godkendelse i Økonomiudvalget den 11. august og Borgerrepræsentationen den 20. august 2015.

**Center for Økonomi,
afsnit I**

Rådhuspladsen I
1550 København V

Mobil
2496 8423

E-mail
C87I@okf.kk.dk

EAN nummer
5798009800206

03-06-2015

Sagsnr.
2015-0069148

Dokumentnr.
2015-0069148-20

Til Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

Orientering i sagen om gensidig forsørgerpligt

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget er i notat af henholdsvis 10. marts, 17. marts, 27. marts og 30. april 2015 blevet orienteret om sagen vedr. gensidig forsørgerpligt.

Orienteringen af 27. marts skete i forlængelse af KL's redegørelse til kommunerne, hvorefter forvaltningen gik i gang med at gennemgå sagerne med henblik på eventuel efterbetaling.

Af notatet af 27. marts fremgik det blandt andet, at:

"Forvaltningen vil nu i hver enkelt sag foretage en væsentlighedsvurdering af, om de sagsbehandlingsfejl, der er begået, skal have den virkning, at en sag skal genoptages, og at der skal ske efterbetaling. Skal en sag genoptages, sendes der nye partshørings- og afgørelsesbreve til borgerne".

Af notatet af 30. april fremgik det, at:

"Forvaltningen er aktuelt i gang med at sende afgørelser ud i disse sager (723 sager), og det er forvaltningens forventning, at denne proces er afsluttet med udgangen af april måned. Efterfølgende sendes der, i maj måned, afgørelser til de berørte borgere om eventuel efterbetaling af ydelse".

Formålet med dette notat er at orientere om status og at besvare udvalgets spørgsmål om grundlaget for efterbetalingen, der blev stillet på BIU-mødet den 1. Juni 2015.

Aktuel status

Forvaltningen har gennemgået alle passive og aktive samlivssager, hvor der er truffet mindre end to afgørelser. Ved passive sager forstås sager, hvor borgere, der har fået ydelse som samlevende efter kontanthjælpsreformen, ikke længere modtager ydelse, og ved aktive sager forstås sager, hvor borgere fortsat modtager ydelse.

Forvaltningen har i april 2015 sendt nye partshøringsbreve og efterfølgende nye afgørelser om samliv i alle aktive sager, hvor den tidligere afgørelse må betragtes som ugyldig, da den ikke er meddelt begge parter. De berørte borgere modtager den korrekte ydelse fra den dato, hvor begge parter har modtaget den nye afgørelse, dvs. sidste halvdel af april eller de første dage i maj. I de passive sager sendes der ikke nye partshøringsbreve og afgørelser om samliv, da borgerne i disse sager ikke længere modtager ydelse og derfor heller ikke længere er omfattet af reglerne om gensidig forsørgerpligt.

I løbet af maj 2015 har revisionsfirmaet Ernst & Young opgjort efterbetalingsbeløbene i de enkelte sager. Efterbetalingsbeløbet for

Bernstorffsgade 17
1592 København V

EAN nummer
5798009710178

alle aktive og passive sager med mindre end to afgørelser er pr. 1. juni 2015 opgjort til 22,8 mio. kr. Forvaltningen sender afgørelser om efterbetaling af ydelse og udbetaler beløbet til de berørte borgere i juni 2015.

Besvarelse af udvalgets spørgsmål

På BIU-mødet den 1. juni 2015 stillede udvalget tre spørgsmål til opgørelsen af efterbetalingsbeløbet. Svarene fremgår herunder.

1. Er forvaltningen forpligtet til at efterbetale ydelse til borgerne?

Det er forvaltningens vurdering, at forvaltningen er forpligtet til at efterbetale ydelse i de sager om gensidig forsørgerpligt, hvor der tidligere er truffet ugyldige afgørelser. Med det menes fx, at begge parter ikke har fået meddelt afgørelsen, jf. nedenfor.

Forvaltningsloven og retssikkerhedsloven indeholder en række sagsbehandlingsregler, som myndigheder skal overholde, når de træffer afgørelser i sociale sager. Kommunale myndigheder er desuden forpligtet til at følge de retlige anvisninger, Ankestyrelsen melder ud i principielle afgørelser.

På grund af stor usikkerhed i mange kommuner om rækkevidden og konsekvenserne af Ankestyrelsens principafgørelse 49-14, udarbejdede KL en redegørelse til kommunerne af 26. marts 2015 ("Kommunernes afgørelser om gensidig forsørgerpligt").

I KL's redegørelse anføres på s. 7:

"I de tilfælde, hvor en sagsbehandlingsfejl konkret ikke har haft betydning for afgørelsen, kan kommunen efter KL's opfattelse lægge til grund, at afgørelsen kan fastholdes som gyldig (forudsat, at den er meddelt begge parter)."

Ved vurderingen af, om forvaltningsretlige sagsbehandlingsfejl medfører ugyldighed, skal der foretages en skønsmæssig afvejning af sagsbehandlingsfejls væsentlighed. Dette er tilfældet ved manglende partshøring.

I de tilfælde, hvor en afgørelse slet ikke er blevet meddelt den ene part i sagen, må det altid antages, at den manglende afgørelse har væsentlig betydning. Derfor nævner KL det som en forudsætning for, at afgørelsen er gyldig, at den er meddelt begge parter.

På denne baggrund har forvaltningen vurderet, at en afgørelse om gensidig forsørgerpligt for samlevende er ugyldig i de tilfælde, hvor den ikke er meddelt til begge parter, men fx kun til ydelsesmodtageren og ikke til samleveren. Det betyder, at forvaltningen har truffet nye afgørelser til begge parter, for at ydelsen kan reduceres på baggrund af en gyldig afgørelse om samliv.

En afgørelse om gensidig forsørgerpligt er en bebyrdende afgørelse, der ikke kan træffes med tilbagevirkende kraft. Det betyder, at den nye, gyldige afgørelse, der meddeles til begge parter, først kan have virkning fra det tidspunkt, hvor parterne har modtaget afgørelsen.

Konsekvensen er, at forvaltningen skal efterbetale ydelse for den periode, hvor ydelsen har været reduceret på baggrund af en ugyldig afgørelse.

2. Er forvaltningen forpligtet til selv at tage initiativ til at efterbetale ydelse til borgerne, eller kan forvaltningen afvente at borgerne klager?

Forvaltningen vurderer, at der utvivlsomt består en forvaltningsretlig pligt for kommunen til af egen drift at genoptage behandlingen, herunder foretage efterbetaling af de relevante sager.

KL forholder sig ikke eksplicit til spørgsmålet i sin redegørelse, men har efterfølgende tilsluttet sig forvaltningens vurdering af, at der foreligger en genoptagelsespligt. Forvaltningens advokat, Horten, har tidligere oplyst, at kommunen er forpligtet til at genoptage sagerne af egen drift. Horten har den 2. Juni 2015 bekræftet denne vurdering.

Kommunen er forpligtet til af egen drift at genoptage sager, hvor der tidligere er truffet ugyldige afgørelser, hvis det ikke medfører større administrative vanskeligheder at udskille/identificere de relevante sager. I det konkrete tilfælde er det ikke været forbundet med administrative vanskeligheder at identificere de berørte borgere.

Efter forvaltningens og Hortens vurdering er det ikke en mulighed at afvente, at de berørte borgere klager, før forvaltningen udbetaler de opgjorte efterbetalingsbeløb.

3. I hvor mange sager er der underskrevet samlivserklæringer af begge parter?

Forvaltningens gennemgang af sagerne har vist, at der foreligger samlivserklæringer, som er underskrevet af både ydelsesmodtager og samlever, i 830 af sagerne om gensidig forsørgerpligt.

Uanset at der foreligger en samlivserklæring i sagen, betragtes afgørelsen dog som ugyldig, hvis den ikke er meddelt til begge parter, jf. svar på spørgsmål 1.

Videre proces

Forvaltningen går nu igang med at efterbetale ydelse for den periode, hvor ydelsen har været reduceret på baggrund af en ugyldig afgørelse, jf. ovenfor.

Det skal nævnes, at forvaltningen er fortsat i gang med at gennemgå sager med to afgørelser, hvor der er mangler i partshøringen, dvs. sager hvor kun den ene eller ingen af parterne er partshørt. Formål med denne gennemgang er at konstatere, om eventuelle mangler i partshøringen kan have haft betydning for udfaldet af sagen (konkret væsentlighed). Hvis dette er tilfældet, genoptages sagen. Det betyder, at ydelsesmodtager og samlever partshøres, og der meddeles afgørelse til begge parter.

Det er forvaltningens vurdering, at gennemgangen af de resterende sager ikke vil ændre det samlede efterbetalingsbeløb væsentligt. Såfremt det endelige efterbetalingsbeløb afviger med mere end 5 procent fra det her oplyste efterbetalingsbeløb, vil Beskæftigelses- og Integrationsudvalget modtage en særskilt orientering herom.

Borgerrepræsentationen har i forbindelse med behandling af overførselssagen den 30. april 2015 vedtaget, at "I tilfælde af, at der skal efterbetales, kan det ske med finansiering fra puljen til uforudsete udgifter."